

Auditieve oefeningen bij het thema: ridders en kastelen

Boek van de week:

- 1; Ridders
- 2; Burchten en kastelen
- 3;
- 4;

Verhaalbegrip:

Bij elk boek stel ik de volgende vragen:

- Wat staat er op de voorkant
- Hoe zou het boek heten
- Waarom denk je dat?
- Wat staat er op de achterkant van het boek?
- Probeer zelf eens te vertellen hoe het verhaal zou kunnen gaan of wat er in het boek zal staan?
- Onderdelen van een boek: kft, rug, voorkant, achterkant, bladzijden

Taalbewustzijn:

Auditieve synthese

(Henk Hak en Piet Plak)

- Lettergrepen samenvoegen tot een woord
- Letters samenvoegen tot een woord

paard	ridder	pakezel
graaf	kasteel	kasteelheer
vrouw	page	landerijen
thuis	koning	uitrusting
muur	rijpaard	gevechtswapen
land	edel	beschermen
boer	strijdros	harnassen
trekt	boeren	wapenrok
trouw	wapen	ridderzwaard
oud	lichaam	riddertijd
helm	harnas	dienaren
kruit	kogel	wapenuitrusting
brug	kanon	ridderzaal
nar	koning	maliënkolder

Auditief geheugen (Pipa Papagaai)

- Nazeggen van eenvoudige zinnen van 4 a 7 woorden
- Nazeggen van eenvoudige zinnen van 7 a 10 woorden

De ridder zit op het paard

Het paard rent erg hard

De koning woont in het paleis

De ridder heeft een zwaard
 Een kasteel heeft veel torens
 De ophaalbrug gaat omhoog
 De ridder heeft een harnas aangetrokken
 Om het kasteel heen staat een muur
 Er is een riddertoernooi op het kasteel
 De ridder houdt zijn schild omhoog
 De ridder schiet met pijl en boog
 De nar maakt grappen op het feest
 De ridders vechten met een stompe lans

De page helpt de ridder in zijn harnas
 De ridder schiet tussen de kantelen van de muur door
 De jonkvrouw zit in de torenkamer te wachten
 Het paard van de ridder heeft een mooi kleed om
 In de feestzaal zitten mensen om een grote tafel heen
 De ridder verdedigt het kasteel en de landerijen
 De man wordt door de koning tot ridder geslagen
 De jonkvrouw heeft prachtige jurken met wijde rokken
 De kasteelvrouw zorgt ervoor dat alles schoon en netjes is
 De ridder heeft een prachtig ridderzwaard bij zich
 De ridder wordt in zijn maliënkolder op het paard gehesen
 De page leert hoe hij moet vechten, paardrijden en boogschieten

- Welk woord is hetzelfde?

<u>Vrouw</u>	<u>vrouw</u>	ridder	<u>Kniestuk</u>	ridder	<u>kniestuk</u>	schoen
Zwaard	<u>koning</u>	<u>koning</u>	<u>Wapen</u>	lans	schild	<u>wapen</u>
<u>Feest</u>	page	<u>feest</u>	Lichaam	knechten	<u>kok</u>	<u>kok</u>
<u>Graaf</u>	<u>graaf</u>	kasteel	<u>Nar</u>	<u>nar</u>	feest	page

- Welk woord ontbreekt

Ridder	graaf	gravin	nar
Ridder		gravin	nar

Schild	lans	dolk	zwaard
Schild	lans	dolk	

Kasteelvrouw	kasteelheer	schildknaap	kinderen
	kasteelheer	schildknaap	kinderen

Ophaalbrug	nar	page	muzikanten
Ophaalbrug	nar		muzikanten

Feest	paard	lans	kok
	paard	lans	kok

- Hetzelfde woord in twee zinnen
De ridder zit op het paard.
Echte ridders dragen een zwaard.
De nar treedt op.
Een kasteel is groot.
De ridder draagt een schild.
Het schild is gemaakt van hout.

De ridder vecht.
Hij draagt een zwaard.
De nar doet kunstjes.
Een kasteel heeft een toren.
De ridder heeft een lange lans.
Het handvat van het schild is van metaal.

- Nazeggen van een cijferreeks

3412	9876	5431	6872
4321	6754	2531	9632
8963	3245	2147	4823
1542	7285	5252	5874
9216	4235	6541	3842

Auditieve analyse

- Woordstukjes: Hoeveel lettergrepen heeft dit woord? (Ko Klapper)

paard	ridder	pakezel
graaf	kasteel	kasteelheer
vrouw	page	landerijen
thuis	koning	uitrusting
muur	rijpaard	gevechtswapen
land	edel	beschermen
boer	strijdros	harnassen
trekt	boeren	wapenrok
trouw	wapen	ridderzwaard
oud	lichaam	riddertijd
helm	harnas	dienaren
kruit	kogel	wapenuitrusting
brug	kanon	ridderzaal
nar	koning	maliënkolder

- Hoeveel woorden zitten in de zin?

Een ridder draagt een harnas
De helm heeft ook een vizier
Op de arm zit een armplaat
Op de schouder heeft hij een schouderplaat.
Aan zijn hand een handschoen
Op zijn knie zit een kniestuk
De ridder rijdt op een paard
De jonkvrouw is in het kasteel
De ridder heeft een wapen bij zich
De ridder vecht met een andere ridder

- Reactiewoorden herkennen

Ridder helm kleur ridder schoen schild ridder lichaam ridder zwaard ridder
 Ridder helm koning helm graaf land helm boer helm zwaard wapen helm
 Koning helm zwaard zwaard zwaard graaf land boer zwaard schild zwaard
 Paard nar paard zwaard paard paard helm ridder paard zadel kasteel paard
Lans zwaard paard ridder lans lans schild lans boer kasteel paard lans nar

- Reactieletters herkennen

<u>k</u>	l	m	<u>k</u>	s	m	p	<u>k</u>	r	s
m	<u>s</u>	k	<u>s</u>	p	r	k	p	<u>s</u>	l
p	n	<u>r</u>	<u>r</u>	m	s	l	<u>r</u>	k	p
k	s	<u>m</u>	p	s	<u>m</u>	l	k	r	<u>m</u>
<u>l</u>	k	p	<u>l</u>	m	s	p	<u>l</u>	r	s

- Dezelfde letter horen in een serie woorden

<u>h</u> elm	<u>h</u> and	<u>h</u> arnas
<u>s</u> choen	<u>s</u> chouder	<u>s</u> child
<u>k</u> niestuk	<u>k</u> ind	<u>K</u> arel
<u>z</u> waard	<u>z</u> adel	<u>z</u> waar
<u>r</u> idder	<u>r</u> ing	<u>r</u> os

- Rijmen (Ria Rijm)

zwaard	land	been	voet	plaat	schild

- Het langste woord (Lange Slang)

helm	<u>v</u> izier	<u>r</u> idder	zwaard
<u>k</u> oning	graaf	armplaat	<u>g</u> evechtswapen
kasteel	<u>k</u> asteelheer	vrouw	<u>p</u> age
<u>u</u> itrusting	koning	<u>g</u> evechtswapen	rijpaard
<u>h</u> arnassen	strijdros	boeren	<u>w</u> apenrok
trouw	<u>w</u> apen	<u>r</u> iddertijd	lichaam
helm	<u>h</u> arnas	wapen	<u>r</u> idderzwaard

- De langste zin

Op de arm een armplaat
 Elke ridder heeft een aantal paarden
 Een edele ridder is trouw

De ridder beschermt zijn boeren
 Hij heeft een lange lans

De kasteelvrouw zorgt voor de huishouding
 De ridder zit op het paard

Op de schouder zit een schouderplaat
 Hij heeft een lastpaard
 Hij verdedigt het kasteel en de
 landerijen
 Hij vecht voor ze
 De ridder houdt het schild voor zijn
 lichaam
 De knechten doen het zware werk
 Hij wordt door de koning tot ridder
 geslagen

De kasteelheer slaat op de schouder
De nar geeft een optreden

Je bent een ridder
De nar is op het feest gekomen

(Letterrups)

- Het eerste woord, het laatste woord, het middelste woord

<u>paard</u>	ridder	pakezel	<u>graaf</u>	kasteel	kasteelheer
vrouw	<u>page</u>	landerijen	thuis	<u>koning</u>	uitrusting
vecht	rijpaard	<u>gevechtswapen</u>	land	edel	<u>beschermen</u>
<u>boer</u>	strijdros	harnassen	<u>trekt</u>	boeren	wapenrok
trouw	<u>wapen</u>	ridderzwaard	oud	<u>lichaam</u>	riddertijd
helm	harnas	<u>dienaren</u>	lans	nar	<u>graaf</u>

- De eerste letter, de laatste letter, de middelste letter

<u>helm</u>	<u>zwaard</u>	<u>dat</u>	<u>ridder</u>
<u>zijn</u>	<u>lans</u>	<u>hem</u>	<u>paard</u>
<u>zal</u>	<u>gast</u>	<u>nar</u>	<u>roem</u>
<u>het</u>	<u>brood</u>	<u>pap</u>	<u>kasteel</u>
<u>spel</u>	<u>graaf</u>	<u>was</u>	<u>harnas</u>
<u>brug</u>	<u>vrouw</u>	<u>ros</u>	<u>kanon</u>

- Alfabetisch principe

De volgende letters worden aangeboden door de letterrups:

R; ridder, ros

K; kasteel, koning, kogel, kanon

P; paard, page

J; jonkvrouw, jurk

De letter komt op de thematafel te liggen en iedereen mag iets meenemen dat met dezelfde letter begint.

Auditief taalbegrip (Voorwerp dat bij thema past)

- Een zin langer maken

De ridder

De ridder draagt een.....

Op het kasteel

Een ridder heeft een

Tijdens het eten

De nar

Je wordt ridder

In de ridderzaal

Het paard.....

De jonkvrouw loopt

De page doet

De ophaalbrug gaat

De ridder eet

- Woorden noemen bij een bepaalde categorie
 ridder kasteel vroeger ruzie

- Tegenstellingen

Ridders leven niet nu maar

Het paard loopt niet snel maar

De toren is niet laag maar

De weg is niet smal maar

De page is niet groot maar

Het harnas is niet licht maar

Het glas is niet vol maar

De jurk is niet mooi maar

Het brood is niet dik maar

Het haar is niet kort maar

Het kasteel is niet ver weg maar

Het schild is niet zacht maar

Het eten op tafel is niet lekker maar

De page is niet de oudste maar de

De ridder is niet dun maar

- Goed of fout?

De ridder vecht met een veer	Fout
Op het kasteel wonen ridders	Goed
Een ridder heeft een paard	Goed
De ridder draagt een hoge, zwarte hoed	Fout
De ridder draagt klompen	Fout
De ridder draagt een helm	Goed
Een ridder heeft een schilderij aan	Fout
De ridder houdt zijn schild achter zich	Fout

Functies geschreven taal (mijnheer en mevrouw Schrijver)

Bij dit thema kunnen de kinderen:

- Schrijven met een veer
- Woordenboeken en woordkaarten
- Brieven schrijven aan ridder Ruighart
- Ridderboek of jonkvrouwenboek maken